

Natuurhistorisch Maandblad

Orgaan van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg

REDACTIE: R. Geurts; Mevr. Dr. W. Minis-van de Geyn; C. Willemse; Dr. P. J. van Nieuwenhoven. **Hoofd-redacteur:** Dr. E. M. Kruytzer, Bosquetplein 7, Maastricht.

Voorzitter van het Natuurhistorisch Genootschap: Dr. E. M. Kruytzer, Maastricht. **Secretaris:** Dr. P. J. van Nieuwenhoven, Trianonstraat 13, Maastricht. **Penningmeester:** P. Wassenberg, Hertogsingel 87 A, giro 125366 t.n.v. Natuurhistorisch Genootschap, Maastricht.

ADMINISTRATIE: Adreswijzigingen, opgave van nieuwe leden, bestellingen van Maandbladen te zenden aan het Natuurhistorisch Museum, Bosquetplein 7, Maastricht. Tel. 04400—14174.

Lidmaatschap f 5,00 per jaar. Het **Maandblad** wordt aan alle leden gratis toegezonden. Prijs voor niet-leden f 7,50 per jaar. Afzonderlijke nummers voor niet-leden f 1,50, voor leden f 1,00. Auteursrechten voorbehouden.

INHOUD: Aankondiging van de maandvergaderingen, blz. 49. — De natuur in, blz. 49. — In memoriam L. L. Mertens, blz. 49. — Uit eigen kring, blz. 50. — Verslag van de jaarvergadering, blz. 51. — Verslag van de maandvergaderingen, blz. 53. — **Dr. J. Hofker:** Foraminifera from the Cretaceous of South-Limburg, Netherlands XLIX, blz. 58. — **P. L. Marquet:** Vissen van Zuid-Limburg VI, blz. 60. — **A. J. Pijpers:** De kroedwis in Limburg, blz. 62. — Boekbespreking, blz. 67. — Nieuwe leden, blz. 68.

AANKONDIGING VAN DE MAANDVERGADERINGEN.

Te Maastricht, op woensdag 6 juli 1960,
om 19,30 uur in het museum.

Te Heerlen, op woensdag 13 juli 1960,
om 19 uur in het Geologisch Bureau.

In augustus GEEN maandvergaderingen.

DE NATUUR IN

Zaterdag 2 juli, wandeling van grenspost Canne naar Wolder door het Cannerbos en langs het Albertkanaal. Men kan gebruik maken van de Belgische bus naar Tongeren, die om 14.16 uur van het station te Maastricht vertrekt. Aansluitende trein uit Heerlen 13.40 uur. Men denke aan grensdocumenten. Terug met de stadsbus uit Wolder.

Zaterdag 16 juli naar de bossen rond de Gulpenerberg. Vertrek L.T.M.-bus uit Heerlen lijn 11, om 13.53 uur. Uit Maastricht, lijn 14, om 14.15 uur. Retour Gulpen. Terug uit Wittem.

IN MEMORIAM L. L. MERTENS

Op 31 mei overleed te Scharn bij Maastricht op 81 jarige leeftijd de heer L. L. Mertens, oud-hoofd der school van Nunhem. Met „Mees-

ter Mertens" is een zeer verdienstelijk Limburger heengegaan. Zijn verdiensten liggen op velerlei terrein, vooral in het sociale vlak, maar wij willen hier in het bijzonder memoreren zijn grote verdiensten voor het werk der heemkunde, waarvan hij in Limburg de promotor was. Meester Mertens begon hiermee in zijn eigen school. Hij wist, dat de kennis van het heem van zelf zou leiden tot liefde voor zijn heem, wat betekent het behoud er van. Van uit de school droeg hij de heemgedachte uit over geheel Nederland, zodat heemkunde en meester Mertens één begrip zijn geworden. Velen kwamen hem opzoeken in zijn dorp en dan voerde hij hen met groot enthousiasme naar het Leudal, in zijn ogen het mooiste dal ter wereld.

Zijn werk in en voor het heem bracht hem vanzelf in nauwe samenwerking met het Natuurhistorisch Genootschap, dat een belangrijk gedeelte van het heem, de bodem met wat er op leeft, tot voorwerp van zijn studie heeft. Zo zien wij hem een grote activiteit ontplooiën bij het werk van de Roermondse Vrienden der Natuur, vooral gedurende de tweede wereldoorlog. Door hem werden toen vele excursies georganiseerd, waaraan tientallen, een enkele keer zelfs meer dan honderd personen deelnamen. De excursies werden gewoon aangekondigd in de krant en wij trokken ons van de bezetters niets aan. Toen de heer Mertens zich later bij Maastricht kwam vestigen, zagen wij hem vaak op onze maandvergaderingen, waar hij ondanks zijn hoge ouderdom steeds blij gaf

van zijn onverflauwde belangstelling. Toen hij hoorde van de op handen zijnde insectententoonstelling in verband met het gouden jubileum van het Genootschap, wilde hij direct een comité samenstellen. De verzekering, dat het bestuur reeds met alle ernst bezig was met de voorbereiding stelde hem gerust.

Mertens was een eenvoudig en hartelijk mens, die ons gaarne in zijn huis ontving, waar wij steeds gastvrij werden ontvangen door zijn vrouw, Mevrouw Mertens-Timmermans, die voor hem ook altijd een grote steun geweest is. Mertens was bovendien een praktisch mens. In zijn huis heeft hij veel verzameld op heemkundig gebied. Hij liep rond met de gedachte, dit onder te brengen in een „voorpostenmuseum”, dat de mensen de weg moest leren naar het Bonnetantenmuseum en het Natuurhistorisch Museum. Dit plan heeft hij niet kunnen verwezenlijken. Het „Museum Meester Mertens” is er niet gekomen. Wel zal zijn naam verbonden blijven aan de „vogelnestkastjes van Meester Mertens”, eenvoudige, maar zeer bruikbare kastjes. Ook zonder deze zal zijn naam blijven voortleven in ons Genootschap, dat hem dankbaar is en hem niet zal vergeten.

Meester Mertens, rust in vrede.

UIT EIGEN KRING

Onderscheidingen. Bij gelegenheid van de verjaardag van de Koningin werden benoemd tot Officier in de Orde van Oranje-Nassau de heren Dr. L. D. Brongersma, directeur van het Rijksmuseum van Natuurlijke Historie te Leiden; W. A. R. Geurts, directeur der R. K. Kweekschool voor onderwijzeressen te Echt en Dr. H. C. W. Roemen, directeur van het Economisch Technologisch Instituut in Limburg te Maastricht.

6 mei werd aan de bekende lepidopteroloog, de heer B. J. Lempke te Amsterdam, de zilveren medaille der gemeente Amsterdam uitgereikt vanwege zijn grote verdiensten voor het onderwijs en het Zoölogisch Museum. Deze medaille wordt maar hoogst zelden uitgereikt.

Tijdens de jaarvergadering van de Algemene Vereniging voor Vreemdelingenverkeer op 20 mei werd aan de heer P. A. Hens, oud-burgemeester van Valkenburg, de A.N.V.V.-legpenning in zilver overhandigd. Deze zeldzame onderscheiding werd hem uitgereikt door de voor-

zitter van A.N.V.V., Prof. dr. H. C. J. Gelissen.

De heer Hens was reeds 25 jaar president van de V.V.V. het Geuldal.

Aan Mr. H. Paulussen te Heerlen werd door generaal Leridon, voorzitter van „Souvenirs Français”, uitgereikt de ere-medaille van deze organisatie, die de zorg heeft voor de Franse oorlogskerkhoven, zoals te Kapelle (Zee-land).

Aan allen onze hartelijke gelukwensen.

Jubilea in de drukkerij Goffin. Het is voor een tijdschrift zeer belangrijk te beschikken over goede zetters en drukkers. De keurige verzorging van ons Maandblad is een bewijs, dat wij zulke mensen hebben, en daarom mogen wij hun jubilea niet ongemerkt laten voorbijgaan. Op 3 mei was de drukker, de heer W. Kessen, 25 jaar in dienst bij de firma Goffin, terwijl de machinezetter, de heer L. H. Amory, zijn 40 jarig jubileum vierde. Deze laatste werd bij deze gelegenheid onderscheiden met de ere-medaille in brons, verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau, waarvan de versierselen hem werden uitgereikt door de loco-burgemeester, wethouder G. Gijbels. De hoofdredacteur was bij deze plechtigheid aanwezig en dankte beide jubilarissen voor hun verdienstelijk werk.

Jubileum en afscheid. 30 mei nam de heer P. G. H. Smeets, afscheid van het onderwijs, waaraan hij 45 jaar verbonden was, sinds 1946 als directeur van de gemeentelijke Hogere Burgerschool te Maastricht. Dit afscheid betekent echter niet een vaarwel zeggen aan het actieve leven. Wij hopen de heer Smeets nog vele jaren te behouden als werkzaam lid van ons Genootschap en ook als lid van de Commissie van Toezicht op het Natuurhistorisch Museum, waarvoor hij steeds een grote belangstelling aan de dag gelegd heeft. De voorzitter vertegenwoordigde het Genootschap op de afscheidsreceptie, waar duidelijk bleek, welke grote plaats de heer Smeets in onze stad inneemt.

Jubileum. Dr. E. C. J. M. Hollman, hoofd van het laboratorium voor klinische chemie van het St. Joseph-ziekenhuis te Heerlen, was op 1 juni 25 jaar werkzaam in het ziekenhuis, waar hij zijn belangrijke en verantwoordelijke taak met grote nauwgezetheid vervult. Het Natuurhistorisch Genootschap wenst hem van harte